

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI-DÍJ:

Egész évre ... 8 kor. Negyed évre ... 2 kor.
Fél évre ... 4 kor. **Egyenlő száma 20 fillár.**

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MACZKY EMIL

TÁRS-SZERKESZTŐ:

DLUHOPOLSKY BERTALAN

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilttéri közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához címzendők.

Föltámadunk!

És jámbor asszonyok jövének Jézus sirjához és szóla hozzájuk az angyal:

— Jézus nincs itt. Föltámadott.

Valami csodálatos erővel ragadta meg szívünket a biblia meséje. Most közel kétezer esztendő távolságban attól az időtől, amely a történelemben már a történetírás kora, de a hitéletben a monda ideje, megigézi lelkünk a biblia legszebb példázata: a krisztusi föltámadás!

Föltámadunk! Ennek a kinyilatkoztatásnak az erkölcsi igazságát látjuk az evangélisták könyvében s ez teszi erőssé lelkünket a hitben, vallásosságban.

Van föltámadás! Aljunk ki napfényes Husvét vasárnapján Isten szent ege alá és kérdezzük:

— Van-e föltámadás?

Sebesszárnnyu, illatos szellő dagad körülöttünk, a mezei gyöp

alul kékszemü ibolya veti föl fejét, lombosodik a távoli erdő s valami rejtelmes, lázas zsendüléssel telik meg az egész nagy mindenség. Mintha az élet szétfutó erei pattogzanának feszültségükben. Hát mi ez, ha nem föltámadás?

Hiszen napok, hetek előtt még halot volt a most újra éledt természet. Virág nem hányt ki fejét fagyos röge alul, a távoli erdő száraz ágai közt hideg szél siráma zugott, halotti gyász fagyos szemfedője borult a földre.

Föltámadás! Föltámadás!

Nem mulhat el a világon semmi, hogy elmulásából új élet ne fakadjon. Fizika, chemia és a pozitív tudományok összesége bizonyítja ezt és a tétel igazsága erkölcsi lényegét keres. És megtalálja azt az evangélisták könyvében, a bibliában.

Nincs élet, amelynek ne volna föltámadása. Föltámadunk!

Az eszmére hengerített sziklakö

elfordul és diadalmasan fehér égi fényben kél ki sirjából az igazság!

A föltámadás napja a legszebb ünnepe a hittnek. A maga erkölcsi erejével milliók elcsüggedt lelkét emeli szárnyaira, erkölcsi szépségével, milliók gondolatát nemesíti meg.

És nincs rajta kívül még egyetlen oly ünnep, a mely a maga erkölcsi lényegének és eszméi jelentőségének igazolását annyira megtalálná a természetben, mint a husvét.

Mikor újra támad a természet élete, akkor ünnepli az emberiség a minden élet forrásának újra támadását.

Ünnepeljünk tehát az örök élet hitében. Legyen lelkünk vértje az a gondolat, hogy érettünk született, érettünk élt, érettünk hallt meg és érettünk támadt újra fel az igazság. És amily fenséges volt születése, élete és halála, épp olyan volt föltámadása is. Mert az igaz-

HEVES ÉS VIDÉKE TÁRSADALMI

Poéta-sors.

Dalol a költő forró szerelemtől.
A szívét, lelkét egy forró érzés hatja át.
Minden sorától milliók hevülnek
Csak egy valaki nem érti dalát.

Dalol a költő izzó szenvedéllyel,
Szívéből tép ki minden szót, betűt,
Meggöngyözik lassú hervadását,
De ez az egy, az nem érti őt!

De csak dalol... zokog, sir a nóta.
És egyszer csak elpattan a húr,
És egy szegény, kopott ravatalra,
Két jó öreg zokogva borul.

...Szíve fölött egy szál fehér szegfű,
És tűnődnek számosan felette,
Azt a szegfűt ki tehette oda,
— Ki tehette, — vajjon ki tehette? ..

Bob.

Szomorú emlék.

A rügyfakasztó tavasz, a lombhullató ősz, ott találta mindig Dalma kisasszonyt a nyárfacsoport egyik faóriása alatt. A fa egyik oldalán volt szeretteinek gondosan ápoló sírja, a másikon a fehér kertiszékekkel körülvett asztal, hol hajdan ábrándja nyultak fel a magasban és később temette reményeit.

Régi, régi történet, melynek csak a múlt emléke suhan még át olykor — olykor a lelkén, a midőn gondolatai vissza szállanak a múltba.

Ősz kezdete volt. De azon kellemes, napsugaras őszi napok egyike, a melyben a tavasz verőfényét sejtí a képzelet. Az őszi vetések zöldültek már körös-körül a határban, zümmögtek a méhek a szeptemberi eső után felfrisült virágokon, esupán az elköltözött feeskék, gölyák hiányoztak, hogy a természet, a tavasz kezdetének illuzióját keltse.

A szép E...y Dalma is, felhasználva a szép napot, a nagy nyárfá alatt ülve, szorgalmasan festett egy képet.

Nagyon ellehetett merülve, vagy a fa-

levelék zizegésétől nem hallotta, hogy valaki közeledik, s egészen összeresztent midőn megszólalt mögötte unoka bátyjának: B...y Ottó bölcsészeti tudornak a hangja:
— Hol vetted a modelt ehhez a képhez kedves Dalma?

— Ah!... Majdnem megijesztettél... Tudod honnan?... Az emlékeimből.

B...y Ottó mélyen elgondolkozott, Olyan sokat mondott az az Ó hüen eltalált saját arcképe ott a festő állványon.

Minő mélyen az emlékébe vésődhetett annak, a ki olyan hüen megtudta azt alkotni!

Condolataiból a szép Dalma üde hangja zavarta ki: — Nem is dicséred az ügyességemet? — Majd, hogy elvonja a figyelmét a képről, a szemrehányáshoz fogott: Beh rég' nem láttalak! Miért jössz olyan ritkán hozzánk? Valósággal kerülsz bennünket.

A piarista pap, mielőtt felelt volna, leült vele szemben egy mohos kőpadra. Szemeit rajta nyugtatva az előtte ülő ifju leányon, kinek szép fejét dús, szőke hajfonadéka glóriaként látszott körül vonni a

A világhírű

Mauthner féle *vetemény, virág és takarmány répa*
magvak

ABONYI JÓZSEF nagykereskedésében HEVESÉN kaphatók.

ság önmagától fogva nagy és fen-séges. És nincs különbség a szo-gény és a gazdag, a szenvedő és a boldog ember igazsága közt. Az igazság egy!

Es bár temessék el százszor is az igazságot, a sziklasir megrep-ped s az igazság harmadnapra halottaiból diadalmasan föltámad Mert az igazság maga az élél, a melynek nincs halála. Amit mi halálnak látunk, az csak egy rö-vid állomás a mely fölött nyomta-lanul száll el az öröklét.

Örvendezzünk! Föltámadott e napon az igazság. Zugjanak az ünnepi harangok! Alleluja! Alle-luja!

A hit a mi várunk. És hisszük hogy egy az igazság és ez a mi Crédónk. Hiszük, hogy van föl-támadás, mert igaz a biblia pél-dázata:

— Föltámadunk! Föltámadunk!
... És jámbor asszonyok jö-vének Jézus sirjához, és szóla-hozzájuk az angyal:

— Jézus nincs itt. Föltámadott!

Sorozás és dal.

Két ellentétes dolgot állítottam szembe. Éppen ezért vonzák egymást. Ugy ösz-szefüggnek ezek egymással, mint fénynyel az árnyék, egészszszel a fél.

Sok dalnak nem tudjuk: ki szerezte a szövegét; mely forrásból fakadt a dallama. Csak énekeljük, daloljuk.

Különösen a népdalnak nincs szerzője, mert ott él az a nép szívében, Csak alka-lomra vár, hogy kitörjön a dal.

A világon legdalosabb nemzet a ma-gyar. Senkinek sincs annyi és oly szép dala, mint a magyarnak. Minden magyar ember egyszersmindt népdal-költő is. Nincs alkalom, mely dalra érdemes, dalba ne szedné.

Bű, baj, bánat, szüret, lakodalom, vagy bármilyen más, kész inspiráció a dalra.

Ilyen a sorozás is.

Ez is egy téma a dalra. Hogyan várják el kedvesétől, hogyan lesz a Császár ka-

tonája, hogy epekedik a szeretője után, milyen a katona élet? Ezek a motívumok, melyek ilyenkor a dalban szerepelnek.

S ezek a dalok, melyek ekkor születnek nem is oly hitványak ám, mint gondol-nók. Némelyikében ritka poezis van, mély érzelem, és költői fordulat.

Amint éppen eszembe jut ide iktatok egypárt.

Az én emlékezetemben legrégibb kódex-ként szerepel:

Söprik a pápai utcát;

Masiroznak a katonák.

Tizenhat esztendő barna kis lány

Megyen a regiment után.

Ez igen gyöngéd nóta, mint a szerel-meseké. Elsöprik még az utját is a kato-náknak. Ez a gyöngédség. Hogy mennyi szerelmes szívet hagytak ott, mutatja az, hogy még a tizenhat esztendő is utánuk megy.

Aztán:

Zzindelyezik a barkoei kaszárnyát,

Válogatják a legények legjavát

Marad itthon kettő, három nyomorult:

Lányok rátok még az ég is beborul.

A magyar büszkeség itt is kitör. Kato-nának való a magyar mind. Csak egy-két nyomorult marad itthon. A többi mind „tauglich!”

Mily szép ez is:

Édes anyám, ha bejön kend Egerbe.

A kaszárnya ablakán nézzen be.

Ott lát engem, komisz baka ruhába

Göndör hajam rövidre,

A bajuszom hegyesre van kifenve.

Vagy:

Megüzenem a szeretőm anyjának:

Más szeretőt válasszon a lányának;

Mert én első októberben elmegyek,

A lányának szeretője nem leszek.

Pedig dehogy nem! Próbálna csak va-laki szeretőjét elesábitani. Agyonütné a gaz esábitót. Első tekintetre ugylátszik, mintha le akarna mondani szeretőjéről. Pedig éppen e „lemondás” tagadása annak.

Különösen érdekes megfigyelni azokat a hasonlatokat és fordulatokat, melyek az ily dalokban kifejezésre jutnak.

Például:

Szárnya, szárnya, kaszárnya teteje,

Regrutából van a kerítése.

Öreg baka a kapufélfája

Barna kis lány annak a babája.

E dalban a hasonlítások a katona-élet köréből vannak véve, de azért csak oda lyukad ki, hogy az öreg bakának, barna

kis lány a babája. Igen ügyes fordulat, mely különösen jellemzi dallainkat.

Vagy kell-e ennél egyszerűbb és mégis érzelemben gazdagabb katona-nóta, mint a melyben a szerelmes baka szeretőjének levelet ír.

Irtam e levelet Balog Máriának
Csongrád gyönyörű gyöngyvirág szálának
Ki vagyon fizetve bélyegje pecsétje,
Adják tisztelettel a saját kezébe.

Édes kis angyalom!

Mit is tudnék írni.

Bizony Isten jobb szeretnék írni.

Széles a kaszárnya száz zoba van benne

De az én szerelmem még sem fér el

[benne.

Akinek érző szíve van, az eltudja kép-zelni a szerelmes baka szíve világát. És azt a nagy szerelmet, melyet szeretője iránt érez. Száz szobában sem fér el!

Tudnék még sok ily dalt mondani. De most nem feladatom erről tanulmányt írni. Csak nagyvonásokban akartam rámutatni azokra az egyszerű, de érzelmeben gaz-dag és mély, fordulatokban és hasonlatok-ban ügyes és megkapó katona-nótákra, melyek sorozás alkalmával születnek, vagy melyek a kaszárnya négy falai között ter-menek.

D. B.

H I R E K .

— **Előfizetési felhívás.** Április elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra. Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése jelen számunkkal lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fenakadást szenvedjen. — **Mutatványszámot szívesen küldünk bárkinek ki e célból kiadóhivatalunkhoz fordul.**

— **Sorozás.** „Válogatják a legények leg-javát.” Így szól a nóta. Hát a mostani sorozáson csakugyan a legjavát válogatják mert nagyon keves lett „tauglich” Csak-ugyae nagyon megválogatták-e? vagy az anyag volt hitvány? még nem bizonyos.

— **A sorozás epizodja.** Katonai sorozás ritkán esik meg, egy kis véres dráma nél-kül. A múlt hó 29-én és 30-án tartott so-

megritkult falevelek között át foszforesz-káló napsugarakban. S végre felelé:

— Óhajtod tudni? — Megmondom te-hát neked őszintén: Téged kerüllek; mert mennél többet vagyok a közeledben, an-nál hűtlenebbé leszek az Éghez... Elvonsz az oltártól.

Ezen meg azután a szépséges Dalma gondolkozott el egy ideig. Almatagon hal-gatta az enyhe szellő halk morajlását a falevelek között. S azok a zizegő, sárguló falevelek nem az enyészetről; hanem örök tavaszról, szerelemről, boldogságról susog-tak neki. És ő halkán mondá:

— Hűtlenné leszel az oltárhoz?

Légy hát én hozzám hű örökre!

— Ugy érzem, elhagy az Ur, ha én is elhagyom őt.

S azok a gyermekteg ajkak azt felelték:

— Majd vissza imádkozlak én Hozzá.

Érzem, tudom, hogy nekem bűn rád gondolnom. De mióta haza jöttél a nevelő-intézetből és mint felnőtt leányt viszont-láttalak, mindig lotásod gyötör. Gondola-taim mindig hozzád szólnak. Lelkem von-zalmának egyedüli tárgya te vagy. Még a

szentek képeiről is a te szelid tekintete-det látom felém sugározni.

A leány arcán boldog mosoly játszado-zott. Arca egyre derültebbé lett, mennél tovább beszélt B...y Ottó. Hiszen az ő szíve vágyódásának meg Ottó volt az egyedüli tárgya. Érezte régen, hogy kivüle nem tudna mást szeretni soha soha! Már gyermek korában meleg szeretettel esü-gött a már akkor serdülő, szép ifjun, ki apja határozott kívánságár lett a kegyes-tanító-rend tagja. És az a gyermeki von-zódás, később őszinte, mély szerelemmé fejlődött közöttük.

B...y Ottó pedig tovább beszélt:

— Ugy, ugy! Ne vess ki, gunyold ki viharzó lelkem gyötrelmeit. Talán az meg fog gyógyítani, s újra megtalálom régi én-emet, lelkem elvesztett egyensúlyát.

A leány boldogságteljes tekintettel né-zett reá, s felelé:

Dehogy nevetlek, dehogy gunyollak. Hiszen egészen a lelkemből beszéltél! Szavaid a föld legboldogabb teremtésévé tettek engemet. Miért fogod fel olyan tra-gikusán a dolgot és miért bűn a mi lel-künk vonzalma? Hárítsd el az akadályt:

lépj ki a társulatból! Hiszen mások is tettek már ugy, akkor lehetővé lesz téve, hogy együtt haladhassunk át ez élet utain.

S beszélt hosszasan, meggyőzően, ő oszlatta el a gyötörő redőket a pap homlo-káról és boldoggan szótték-fonták rózsás álmaikat tovább.

Haza menet két jó barátjával találkozott össze B...y Ottó, kik épen esolnakázní indultak a Tiszára. Őt is karonfogták és ő is szívesen velük tartott. lelke boldog-ságát ugy sem volt volna képes ma a ri-dög négy fal közé zárni.

És a napsugarak olyan melegen tüzték le a esolnakázó kis társaságra, hogy egé-szen kimelegedtek és kedvük jött fürödni.

B...y Ottó nem is várta míg kieveznek a partra, bele ugrott a Tiszába, a többiek hagyták, tudták, hogy kitűnő uszó.

Mikor kikötötték egy fűzfa törzséhez a esolnakot, s ők is a vízbe mentek, kezd-ték keresni, merre van a tanár? De bár-hogy keresték, nem lelték sehól. A víz lassu méltósággal folydogált tovább, esa-egy-egy felvetődő hal és a távolban ha-ladó tutajok húztak hosszú sávot sima felületén.

rozásnak is megvan a maga véres drámája. A verekedés és bieszkázásról híres kömlőiek aranyozták be ismét hírhedt nevüket. Ugyanis egy kömlői legény esupa virtuságából úgy hátba szurt egy tarnaörsi legényt, hogy az rögtön leesett a lábáról. A jelen levő járási orvos vette kezelés alá és mosta ki sebeiből. A hőst pedig a csendőrök vették gyöngéd pártfogásuk alá.

— **A szerelmes legény boszúja.** Sz. M. S. barátunk eselődjéhez egy legény járogatott szerelmi légy-ottokra. E legény Bordás Nagy István. Mult hó 29-én is ide vonzotta szerelmes szíve. Barátunknál ekkor éppen két jó barátja is jelen volt a feleségeikkel. Midőn úgy 10 óra tájban észreveszik, hogy a legény a lánynál van, — elhatározzák annak kitiltását. Barátunk, mint házigazda ki is megy, hogy így értelembe a legényt kitessékélje. De utánna mennek ott levő barátai is. Az egyik megelőzve a házi gazdát, rátámad a szerelmes legényre, a mely támadásra a legény ütással felel. Erre mindnyájan a legényre támadnak, de az futásban keres menedéket. Utánna futnak, de nem érik el. Viszszatérnek tehát, mint győztes felek. De alig telik el egy negyed óra, a szerelmes szívű legény, kövekkel fölfegyverkezve visszatér és az ablakot mind beveri. Számszerint 11 ablak-szemet. Ismét üldözőbe veszik, de újból nem érik el. De másnap elérte a csendőr, s most várja mit mér reá az igazságot osztó kéz.

— **Vonatkisiklás.** Parád és Balla közt április elsején a vonat kisiklott. A siklás oka, azt mondják sintörés volt. E siklás következménye az lett, hogy a fűtőnek keze és oldalbordája eltörött. Valamint öt kocsit alaposan megsérült.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni.** Ma uthner-féle magvakat vesznek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Ma uthner Odón és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb esiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölemelendők az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

— **Divat.** A Chic Parisien 68-ik száma

Először azt hitték, átuszott a tulsó partra. De ez a föltevésük sem vált valóra, mert szorgos keresésük eredménytelen maradt. Ők nem is találtak reá, hanem a tiszai halászok T... nál fogták ki holtan.

Már akkor hideg volt a folyóvíz, s gőrcsöket kapott és kitűnő uszó létére a Tisza hullámai között lelte halálát.

* * *

Azóta az öreg nyárfa sejtelmesen susogó levelei már legalább harminceszer lehullottak. Elmult harminc év! És az évek múlása a E...y Dalma szép arcára is oda rajzoltak egy-egy fájdalmas vonást. Szülői is örök pihenőre tértek oda a nyárfa alá. Ő árván, egyedül maradt, de férjhez nem ment soha, csak ápolta és maig is ápolja a faárnyékában pihenők sírhalmát.

Egy őszi napon, éppen B...y Ottó halála évfordulóján látogattam meg Dalma kisasszonyt, ki azon a napon mindig mély gyászba öltözött. S azon kérdésemre kit gyászol? mutatta meg az általa festett kis arcképet és említette életének szomorú emlékét.

most jelent meg, ezen dús tartalmu divatlap most is a legelőkelőbbet mutatja a tavaszi idényből, kiemelendő számos minta látogató, sétány, valamint félangol kimenő ruhák. Előfizetők ezen számmal kapják mellékelül a művészies kivitelű csoport Salon tablót, mely kiadóhivatalunkban meg tekinthető.

— **Az ideai hadgyakorlatok.** Mint értesülünk, az idén az őszi nagy gyakorlatokat, amelyeken a király is részt vesz, Budapest, Gödöllő, Aszód, Hatvan és Vác között fogják megtartani. A döntő ütközet és a lefűvés Mogyoródon lesz. A király mintegy három héten át udvartartásával a gödöllői királyi kastélyban fog lakni.

— **Elkészett levelek.** A páratlan sikert, melyből e műnek bőven kijutott, semmi sem bizonyítja fényesebben, mint az a tény, hogy a mű első kiadásának megjelenésétől, vagyis mult év április hónapjától 55 kiadást, minden kiadást 1150 példányban, összesen tehát 63,250 példányt hozott forgalomba kiadója s így e könyv statisztikailag is az elmult év egyik legkelendőbb könyve volt. A mű egyedül jogosított magyar kiadása, melynek szövegét magyar fordítását, Miklós Jenő írónk és publicistánk, az „Egyetértés” belső munkatársa végezte, díszes kiállításban még e hó folyamán jelenik meg kiadásomban. Bolti ára fűzve 4.80. fényes diszkötésben 6 — kor. lesz. Kapható a kiadóhivatalnál és minden hazai könyvkereskedő utján.

— **Gonosz nyelv.** Felszáll egy uri ember a villamosra, ahol egyik barátjával találkozik. A már bent ülő jóbarát így szólítja meg az érkezőt:

— Hova mégysz erre?

— A közbúgóhidra.

— Talán meguntad az életedet? — kérdezi a barát az utasok határája között.

— **„Érdekes könyvtár”** márciusi füzeté a következő tartalommal jelent meg: Tóth Béla: „Igazmondó Kelecsény”, (Elbeszélés) Szabóné Noga Janka: „Hamupipőke” (Elbeszélés) Szabolcska Mihály: „Idegenbee” (3 költemény.) Feszty Árpád: „Paraszt virtus”. (Novella) — E gazdag szépirodalmi tartalomon kívül bő az ismeretterjesztő apróságok rovata, ugyszintén a rejtvénypályázati rovat is, melynek minden egyes megfejtője, kivétel nélkül, könyvjuttalomban részesül. Az eddigi füzetekben a fenti írókon kívül Mikszáth Kálmán, Eötvös Károly, Gardonyi Géza, Jakab Ödön, Szabó Endre, Dalmady Győző stb., tehát kizárólag elsőrangú magyar írók dolgozatait közölte az „Érdekes könyvtár” mely lassanként sikeresen hódítja magához a „Garteulaube”, Über Land und Meer” és a többi selejtes tartalmu német füzetes vállalat publikumát. Az „Érdekes könyvtár” előfizetési ára negyedévre csak 1 korona, mely összeg az „Érdekes könyvtár” kiadóhivatalába (Budapest, V., Kálmán u. 2.) küldendő.

— **A kamat.** Az uzorás zsidóhoz beállít egy hitsorsosa kölesönért, de előre is kéri, hogy emberséges kamatot számítson. Az uzorás a falon lógó táblára felírja krétával a kamatlábat, egy nagy 9-est. A hitsorsos elsőörnyűdik:

— Te, te, én nekem hitsorsosnak, 9-es kamatot számítsasz? Ezt látja ám az Isten, nem félsz tőle?

Az uzorás nyugodtan felel:

— Nem félek. Az Isten ezt a 9-est felülről 6-osnak látja.

— **Felhívjuk** lapunk olvasóinak becses figyelmét Ferencsik Lajos szabó mester mai számunkban közzé tett hirdetésére.

— **A Magyar Festőművészet Albuma.** A magyar könyvkiadványok terén feltűnést keltő díszművel fog a Pesti Napló olvasóinak karácsonyi ajándékkul kedveskedni. Címe: A Magyar Festőművészet Albuma, és gyönyörű foglalatra lesz a magyar festőművészet remekeinek, Kupeczkytól és Mányokitól kezdve a jelenkorig, mikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benezur Gyula és Zichy Mihály vezetésével, hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nem jelent még meg ehhez hasonló nagy koncepciójú díszmű. Ötven nagyszabású magyar festmény fogja e díszmunkát ékesíteni, művészi reprodukciókban. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékkul megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fél vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra. A „Pesti Napló” előfizetési ára: egy évre 28 kor. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrássy-út 27.

C S A R N O K.

Galambka.

Ilyenkor tavasszal, mikor az ébrőd lombokon üde, zöld rügyek pattannak, s a fehér és rózsaszínű virágu gyümölcsfák hajladozó ágai között enyelgő szellő suhan át, mikor a napsugártól rezgő léget fényes hátú fecsképar teszi hangossá: az én lelkem oly szomorú, s halvány arcomon nem fakad a játszi vidámság mosolygó derűje.

Ablakomon át zibongó hangos gyermekkacaj hangzik be, a közeli hegyekről ibolyaillatát lopja el a kóbor szellő, kertünkben, mint kábitó, tündéri hópalást tündökölnék a virágban pompázó gyümölcsfák, a kert alatti csevegő patak partján száz nefelejts nyitja bámuló szemét e szép, mosolygó világra, s én mégsem tudok örülni a madárdalos, virágillatos szép tavasznak.

Hajh! egy gyilkos, mosolygó tavasz örökre ellopta szivemről a derűt! Rózsás arcú lánykák tele köténnyel hordják a sötét szemű ibolyákat, lengő fürteik földiszítve az illatos virágokkal, — én is megyek gyűjteni a rejtőző tavasz virágokat, de ha halomba gyűlt a karcuszálu ibolya, nem gyönyörködöm szépségükben, üde nyílásukban, — koszorút fűzök belőlük, s egy fehér márványkeresztet ékesítek föl velük a temetőben.

Temető! Ki gondolna tavasszal a temetőre!? S én az élet ébredésekor is a halál birodalmát járom...

Nem volt a földön senkim, kit szerettem volna, csak egy ártatlan, szelid kis leány: mosolygó hugocskám.

Apám, anyám régen ithagyták e siralmak tanyáját, vigaszul csupán kicsiny nővérkémet hagyták itt nekem, hogy legyen kit szeretnem, kiért fáradnom e gyötrelmekkel telt életben.

Mikor mindketten gyámoltalan, siró árvák voltunk, gazdag nagybátyánk vett magához, — oh, de mily keserű volt a kenyér, melyet nem az anyai kéz szel, s mily kemény az ág, melyet nem az ő gondos, szerető szive vet puhára!

Árvák voltunk, mint a fészkből kivert madárfiók, nagybátyánk csak fődelet adott hol remegő szívünk zokogva bútt össze, de szeretetet nem. Oh, a gazdagok mind olyan szivtelenek.

De sok könyesepp hullott abba a diszes, aranyozott tálba, melyet szeretetlenül, kemény szóval tettek elénk, de sok nehéz óhaj közt talált ébren a késő éjjél azon a drága csiphés, patyolat párnákon, melyek hidegebbek, keményebbek voltak a tél fagyos rögénél!

De az árvák Ayja nem feledkezett meg rólunk a tehetetlen kis fiókok megtollasodtak, gyenge szárnyaik megerősödtek, vész-viharral megküzdhettek, s bizva, hatalmas szárnyveréssel röpültek ki a mostoha fészkből, hogy új tanyát készítsenek maguknak.

Oh, nem éreztük mi magunkat elhagyatottak, mikor egyedül álltunk a nagy világban, — a kik oly nagyon tudják szeretni egymást, mint mi tudtuk, azok nem elhagyatottak, nem árvák, azok nem rettegnek a küzdelmektől, s nem csüggeszti el őket az élet nehéz harca.

S én ifju voltam és erős. Agyamban lázas eszmék, szivemben forró érzések hevíültek, mint a tűzhányó-hegy méhében, mely csak egy pillanatra vár, hogy izzó lövegeit a világra szórja.

Olyan voltam, mint az ifju sas, mely már a fényes napba vágyik, bár szárnyai még erőtlenekek, de az idők gyors forgása megnöveszti hatalmas tollait, s nincs többé gát, mely végtelen útjában megtudná akadályozni.

Dolgoztam lankadatlanul, volt kiért küzdenem; volt, ki megérté forrongó érzéseimet, ki átérzé lázas agyam izzó eszméit, volt, ki bátorított, ki teljes szivéből örült elért sikereimnek.

Oh, nem sok kell az emberi szivnek, hogy boldognak érezze magát!

Tiszta lélek, a nemes eszméknek szeretete, hogy az az érthetetlen talányokból alkotott sziv minden nagyért hevülni tudjon, — s egy gyönged, tiszta kebel, mely hű társa legyen az élet minden pillanatában, — s a lélek már e földön üdvözülni.
(Folytatjuk.)

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. március hó 18-án tartott 72-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1903. év mérlegek.

Az előttiünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1903. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 656,787,581 korona és 31 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 28,731,705 korona 08 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 14,002,386 korona 03 fillérre! 174,192,235 korona 16 fillérre emelkedett.

A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses-lopás elleni és tükör-üvegbiztosítást a díjbevétel 12,989,614.539 korona biztosí-

tási összeg után 21,773,945 korona 70 fillér volt, miből 8,713,810 korona 37 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 12,560,135 korona 33 fillérre rugott, mely összegből 8,669,907 korona 26 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 86,523,237 korona 41 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3,720,916 korona 60 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,161,348 korona 49 fillérre rugott.

Karokért a társaság 1903-ban 26,668,093 korona 31 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fájében 768,682,165 korona és 96 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 23,505,036 korona 95 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 3,729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 16,778,952 korona 01 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartalék és a 378,042 korona 47 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekon kívül fennáll még egy 938,042 korona 47 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 208,632,918 korona 73 fillérről 227,329,923 korona 25 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 35,297,680 korona 66 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 19,464,641 k. 25 f., 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 723,807 k. 13 f., 4. Értékpapírok 157,833,474 k. 11 f., 5. Tárcaváltók 1,008,628 k. 72 f., 6. A részvényesek biztosított adóslevelei 7,350,030 k. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 5,651,691 k. 38. f. összesen 227,329,923 k. 25 f. Ezen értékekből 45 millió k. magyar értékekre esik

Szerkesztői üzenetek.

Eger, Kapás-út: 41. Nagyon sajnálom, hogy legutóbb beküldött versei közül egyiket sem közölhetem. Rég akartam már önnek a következőket írni: 1) Ami a versformát illeti legjobban ajánlom, ha

tisztán az „Ósi nyolcast” használja; és ennek a változatait. 8-7; 8-7 vagy a 8-6; 8-6; ezek a versformák a legegyszerűbbek, egyszersmint a legszebbek. A gondolatot is könnyen ki lehet fejezni ebben a versformákban. Különösen kezdő verselőnek igen ajánlom a kultiválását. 2) A rim-elhelyezést illetőleg, ne használjon minden versszakban más-más rim-elhelyezést.

Ez nagyon árt és tönkre teszi a dallamosságot. Ne a keresettségben keresse a szépet, hanem az egyszerűségben — itt jobban megfogja azt találni. Az „ósi nyolcas” leginkább páros rimet szeret; a 8-7 és 8-6 változatai pedig legjobban szeretik, ha a második sor rimel a negyedikkel az első és harmadik pedig nem pl. 8-7: „Lekaszálják már a rétet, nem terem több virágot.” Vagy: 8-6: „Édes anyám kösse föl a kendőt a fejére; Menjen el a barna lányhoz, a falu végére.” Gyönyörű formák és magyarosok. Ezt ajánlom önnek. 3) Különös gondot fordítson továbbá a metrumra, mely a vers-sort két részre osztja; ez által el fogja érni az is, hogy dallamos is lesz verse. Ne csak a szótag-számmra ügyeljen, hanem a dallamosságra is. Rithmus nélkül a vers nem vers. S ön, mint gimnazista tudja, hogy a magyar verseslők ütemei mindig ereszkedők. Az első szótagon van a hangsúly s az ekkörül csoportosuló szótagok alkotják az ütemet. Ügyelni kell tehát arra, hogy az első szótag hangsúlyos legyen, mert hiszen tudja, hogy vannak hangsúlytalan szavak is. Ne tömörítsen egymás mellé hosszú szavakat, mert ezek darabossá teszik a verset. Különben ön ezt tudja, de nem érvényesíti versében. Kérem ezeket szigorúan érvényre emelni, mert e nélkül nem csak türelhető verset sem lehet írni, annál kevésbbé olyan verset, melyet a nyilvánosság elé szántunk.

KAFFÁN GYULA

szücs mester

Heves, Baros-utca.

Elvállal minden e szakba vágó munkát ugyszintén javítást Szörme áruk szakszerű moly elleni megóvását a legjutányosabb árak mellett.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG (ASSICURAZIONI GENERALI)

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 10 szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
a legnagyobb, leggazdagabb és legrégibb biztosító intézetünk.

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinék, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszont-biztosító r.-t.-” valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság számára.

A HEVESI ÜGYNÖKSÉG BRAUN JÓZSEF.

A „PESTI NAPLÓ” új karácsonyi ajándéka

— A magyar —

Festőművészet Albuma.

Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, amelyet a „Pesti Napló” az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül, olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló,” új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek címe ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló díszmunka, amely a magyar festés remekeit fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, Kupeczky-től és Mányóky-tól kezdve egész a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szemelünk ki, amelyet mesteri kitelű

ötven műlapon

mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű sok színnyomású kép lesz, olyan, mint amelyek a Vörös-

marty-Albumot eseménynyé avatták a magyar könyvpiacra.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísérni, úgy hogy az ötven többszínnyomás műlappal együtt A magyar Festőművészet Albuma a leggazdagabb és legdíszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A Magyar Festőművészet Albumát meg fogja kapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapták, a Magyar Festőművészet Albumára csak úgy tarthatnak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyed 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Szerkesztősége és kiadóhivatala:

BUDAPEST, VI. ANDRÁSSY UT 27. SZÁM ALATT VAN.

FERENCSEK LAJOS

FÉRFI SZABÓ, HEVES (MÁC-TÉR.)

Ajánlja dús választéku raktárát a legújabb idényszerű gyapju-szövetekből.

Készít legdivatosabb szabásu szalon, frack, Ferenc-József, Jaquet és zakó öltönyöket a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett.

Ugyanott egy tanúsfelvétetik.

REICH L. FIAI

Üveggyárak és k. udvari szállók

BUDAPEST, VII. ker., Lövöldetér 2. szám.

A legújabb minőségben gyártott Syphos és gázos

palackokat legkedvezőbb árak mellett és pedig

1 liter 20, 250 gr. 16 üvegű szin, fehér v. világos kék (aqu-

marin) és szinű Syphos palackokat tálca vagy talp nélkül: 62 korona

2 liter 40, 250 gr. 16 üvegű palackokat gummyzárral és üveg-

zárral: 62 korona. Szinű vagy világos kék (aquamarin) szinű

palackokat: 52 korona.

Üveggyárak és k. udvari szállók

BUDAPEST, VII. ker., Lövöldetér 2. szám.

A legújabb minőségben gyártott Syphos és gázos

palackokat legkedvezőbb árak mellett és pedig

1 liter 20, 250 gr. 16 üvegű szin, fehér v. világos kék (aqu-

marin) és szinű Syphos palackokat tálca vagy talp nélkül: 62 korona

2 liter 40, 250 gr. 16 üvegű palackokat gummyzárral és üveg-

zárral: 62 korona. Szinű vagy világos kék (aquamarin) szinű

palackokat: 52 korona.

Üveggyárak és k. udvari szállók

BUDAPEST, VII. ker., Lövöldetér 2. szám.

A legújabb minőségben gyártott Syphos és gázos

palackokat legkedvezőbb árak mellett és pedig

1 liter 20, 250 gr. 16 üvegű szin, fehér v. világos kék (aqu-

marin) és szinű Syphos palackokat tálca vagy talp nélkül: 62 korona

2 liter 40, 250 gr. 16 üvegű palackokat gummyzárral és üveg-

zárral: 62 korona. Szinű vagy világos kék (aquamarin) szinű

palackokat: 52 korona.

Üveggyárak és k. udvari szállók

BUDAPEST, VII. ker., Lövöldetér 2. szám.

A legújabb minőségben gyártott Syphos és gázos

palackokat legkedvezőbb árak mellett és pedig

1 liter 20, 250 gr. 16 üvegű szin, fehér v. világos kék (aqu-

marin) és szinű Syphos palackokat tálca vagy talp nélkül: 62 korona

2 liter 40, 250 gr. 16 üvegű palackokat gummyzárral és üveg-

zárral: 62 korona. Szinű vagy világos kék (aquamarin) szinű

palackokat: 52 korona.

Üveggyárak és k. udvari szállók

BUDAPEST, VII. ker., Lövöldetér 2. szám.

A legújabb minőségben gyártott Syphos és gázos

palackokat legkedvezőbb árak mellett és pedig

1 liter 20, 250 gr. 16 üvegű szin, fehér v. világos kék (aqu-

marin) és szinű Syphos palackokat tálca vagy talp nélkül: 62 korona

2 liter 40, 250 gr. 16 üvegű palackokat gummyzárral és üveg-

zárral: 62 korona. Szinű vagy világos kék (aquamarin) szinű

palackokat: 52 korona.

Üveggyárak és k. udvari szállók

BUDAPEST, VII. ker., Lövöldetér 2. szám.

A legújabb minőségben gyártott Syphos és gázos

palackokat legkedvezőbb árak mellett és pedig

1 liter 20, 250 gr. 16 üvegű szin, fehér v. világos kék (aqu-

marin) és szinű Syphos palackokat tálca vagy talp nélkül: 62 korona

2 liter 40, 250 gr. 16 üvegű palackokat gummyzárral és üveg-

zárral: 62 korona. Szinű vagy világos kék (aquamarin) szinű

palackokat: 52 korona.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST, V. kerület, Váci-körút 32. szám

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzcsepplőkészleteket, ipari czélokra alkalmas Compound lokomobilokat.

MILLENIUM

fűkaszáló-, marokrakó- és kévekető arató-
gépeket, valamint egyéb mezőgazdasági
eszközöket.

